

30.08.2023

Dnrot

3452/03.04.04.04.11/2022

3453/03.04.04.04.11/2022

Asiat Kirkollisvalitukset

Valittajat Jefim Brodkin, Ritva Bly ja Elina Palola

Päätökset, joista valitetaan**1. Suomen ortodoksinen kirkollishallitus 10.6.2022 § 50**

Helsingin ortodoksisen seurakunnan seurakunnanvaltuusto oli 10.2.2022 § 6 päättänyt perustaa toimikunnan valmistelemaan mallin kirkon tavoite- ja toimintaohjelman täytäntöönpanon valtuustoseurannalle. Toimikunta kuului työntekijöitä, seurakuntalaisia ja järjestöjä ja raportoi työstään valtuustolle päätöksestä tarkemmin ilmenevästi. Toimikunnan jäseniksi oli valittu tehtävään ilmoittautuneet valtuuston jäsenet.

Kirkollishallitus on päätöksellään 10.6.2022 § 50, siltä osin kuin hallinto-oikeudessa on nyt kysymys, hyväksynyt kirkkoherran ja kirkkoherran sijaisen yhdessä tekemän oikaisuvaatimuksen ja kumonnut seurakunnanvaltuuston päätöksen 10.2.2022 § 6. Kirkollishallitus on samalla todennut, että seurakunnanvaltuustolla on mahdollisuus seurata tavoite- ja toimintasuunnitelman toteutusta vuosittain laadittavan toimintakertomuksen kautta. Lisäksi seurakunnanvaltuustolla on mahdollisuus vaikuttaa seurakunnan toiminnan suunnitteluun toimintasuunnitelman laadinnan yhteydessä.

Kirkollishallituksen päätöksen perustelujen mukaan:

Vuoden 2020 kirkolliskokous on vahvistanut kirkon tavoite- ja toimintasuunnitelman vuosille 2021–2025 ja sen täytäntöönpanoa koskeva päätös on tehty kirkollishallituksen istunnossa 27.4.2022 asiakohdassa 24. Päätöksen pohjalta hiippakuntien piispat huolehtivat hiippakuntien alueella toimivien seurakuntien osalta ohjauksen ja valvonnan kautta, että vahvistettua tavoite- ja toimintasuunnitelmaa noudatetaan ja seurakunnissa toimitaan sen periaatteiden mukaisesti. Seurakunnassa toimintaan, hallintoon ja talouden hoitoon liittyvien asioiden valmistelu tapahtuu seurakunnan kirkkoherran johdolla ja seurakunnan neuvosto tekee esitykset sellaisista asioista

seurakunnanvaltuustolle, joista päättäminen kuuluu valtuuston toimivaltaan. Kirkolliskokouksen päätösten täytäntöönpanosta huolehtii kirkollishallitus ja päätöksenteko seurakunnissa tapahtuu toimielinten toimivallan rajoissa. Seurakunnanvaltuustolla ei ole toimivaltaa perustaa toimikuntaa valmistelemaan kirkolliskokouksen päätösten täytäntöönpanoa ja seurantaa, vaan asian valmistelu kuuluu kirkkojärjestyksen 94 §:n mukaisesti seurakunnanneuvoston toimivaltaan.

2. Suomen ortodoksinen kirkollishallitus 10.6.2022 § 51

Seurakunnanvaltuusto oli 10.2.2022 § 7 nimennyt kolmihenkeisen toimikunnan päätöksestä tarkemmin ilmenevästi.

Toimikunta on asetettu valtuustoaloitteen perusteella kokoamaan seurakunnan työntekijöiden ja luottamushenkilöiden kokemuksia ja näkemyksiä yhteisen keskustelun, aloitteiden ja päätösten valmistelun, päätöksenteon ja muun yhteistyön toimivuudesta sekä valmistelemaan saaduista kokemuksista ja näkemyksistä koonnin sekä toimenpide-ehdotuksia, jotka käsitellään valtuuston syksyn ensimmäisessä kokouksessa. Selvityksen perusteella päätetään tarvittavien jatkotoimien valmistelusta ja käynnistämisestä. Edelleen päätöksen esitystekstin mukaan tämä työ edistää osaltaan kirkolliskokouksen vuosille 2021–2025 hyväksymän tavoite- ja toimintasuunnitelman toimeenpanoa.

Kirkollishallitus on päätöksellään 10.6.2022 § 51, siltä osin kuin hallinto-oikeudessa on nyt kysymys, hyväksynyt kirkkoherran ja kirkkoherran sijaisen yhdessä tekemän oikaisuvaatimuksen ja kumonnut seurakunnanvaltuuston päätöksen 10.2.2022 § 7.

Kirkollishallituksen päätöksen perustelujen mukaan:

Seurakunnan toimintaa johtaa kirkkoherra, jonka johdolla valmistellaan seurakunnanneuvoston päätettäväksi tulevat asiat. Seurakunnanvaltuusto päättää kirkkojärjestyksen 87 §:ssä säädetyistä toimivaltaansa kuuluvista asioista seurakunnanneuvoston esityksen pohjalta ortodoksisesta kirkosta annetun lain 57 ja 59 §:n sekä kirkkojärjestyksen 94 §:n mukaisesti. Seurakunnassa nimenkirjoitusoikeus on ortodoksisesta kirkosta annetun lain 47 §:n mukaisesti ainoastaan kirkkoherralla ja hän johtaa seurakunnan operatiivista toimintaa ja henkilöstöhallintoa sekä vastaa päätöksenteosta näissä asioissa ortodoksisesta kirkosta annetun lain 61 §:n perusteella. Kirkkoherra toimii yhteistyössä hiippakunnan piispan kanssa ortodoksisesta kirkosta annetun lain 39 §:n sekä kirkkojärjestyksen 63 §:n mukaisesti seurakunnan toimintaan ja henkilöstöhallintoon liittyvissä asioissa. Seurakunnanvaltuustolla ei ole toimivaltaa perustaa sellaista toimikuntaa, jonka tehtävänä on selvittää ja parantaa seurakunnan operatiiviseen johtamiseen liittyviä asioita, eikä seurakunnanvaltuustolla ole toimivaltaa tehdä päätöksiä seurakunnan käytännön toimintaan ja henkilöstön johtamiseen liittyvissä asioissa.

Valituksissa esitetyt vaatimukset

Kirkollishallituksen päätökset 10.6.2022 §:t 50 ja 51 on kumottava.

Perusteet

Valtuuston perustamien toimikuntien tehtäviin eivät kuulu seurakunnan toiminnan johtaminen tai muutkaan lakisääteiset seurakunnanneuvoston tehtävät. Sen sijaan kysymys on seurakunnan hengellisen elämän edistämisestä. Näin ollen tietyn asian valmisteluun perustetun toimikunnan ei voida katsoa olevan lain tai kirkkojärjestyksen vastainen tai ylittävän valtuuston toimivaltaa.

Valtuusto ei ole päättänyt kirkon toiminta- ja tavoitesuunnitelman toimeenpanosta. Valtuustolla on oikeus ja velvollisuus seurakunnan toiminnan edistämiseen, ohjaamiseen ja valvomiseen (seuraamiseen) myös perustamansa toimikunnan muodossa. Tämä ei estä hiippakunnan piispan tai muiden kirkon toimielimien tehtävien hoitamista.

Seurakunnanvaltuusto perusti toisen toimikunnan selvittämään seurakunnan luottamushenkilöiden ja työntekijöiden kokemuksia ja näkemyksiä yhteistyön toimivuudesta vapaaehtoisen kyselyn kautta. Tässäkään asiassa valtuusto ei ole ylittänyt toimivaltaansa eikä estä hiippakunnan piispan, seurakunnan kirkkoherran tai seurakunnanneuvoston lakisääteisten tehtävien toteuttamista.

Asiassa tulee ottaa huomioon ortodoksisesta kirkosta annetun lain 101 §, jonka mukaan valmistelua koskevasta päätöksestä ei voi tehdä oikaisuvaatimusta. Molemmissa valtuuston päätöksissä on kyse nimenomaan päätöksistä, joiden tarkoituksena on perustaa toimikunta valmistelemaan asiaa valtuuston päätettäväksi. Kirkollishallitus on toiminut lain vastaisesti ottaessaan tutkittavaksi oikaisuvaatimukset valmistelua koskevista päätöksistä.

Valtuuston päätösten laillisuusvalvonta kuuluu neuvoston tehtäviin. Jos seurakunnanneuvosto katsoo, että seurakunnanvaltuuston päätös on tehty virheellisessä järjestyksessä tai että valtuusto on ylittänyt toimivaltansa, taikka jos päätös on muuten lainvastainen, seurakunnanneuvoston on jätettävä päätös täytäntöön panematta. Asia on viipymättä saatettava valtuuston uudelleen käsiteltäväksi. Vasta siinä tapauksessa, että valtuusto pysyy päätöksessään, tulee asia viedä kirkollishallituksen ratkaistavaksi.

Neuvosto ei ole kirkkoherran esityksestä arvioinut kyseisten valtuuston päätösten laillisuutta tai niiden täytäntöönpanokelpoisuutta, eikä asioita ole saatettu valtuuston käsiteltäväksi uudelleen viipymättä. Sen sijaan kirkkoherra ja hänen sijaisensa ovat tehneet oikaisuvaatimukset. Tämä pitkittää tarpeettomasti asian ratkaisua ja käytännössä myös estää neuvostoa suorittamasta lakisääteistä tehtävänsä valtuuston päätösten laillisuusvalvojana.

Asioiden käsittely ja selvittäminen

Kirkollishallitus on antanut asioissa yhteisen lausunnon, jossa on esitetty, että valitukset on hylättävä.

Lausunnossa on esitetty lisäksi muun ohella seuraavaa:

Seurakunnanvaltuuston päätöksissä ei ole ollut kysymys valmistelusta. Seurakunnanvaltuusto on päättänyt toimikuntien perustamisesta. Päätös toimikunnan perustamisesta on valituskelpoinen. Tähän arvioon ei vaikuta se, että toimikunnan tehtävänä on valmistelu. Valmistelu- ja seurantatoimikunnan perustaminen on oikeusvaikutteinen päätös, jolla luodaan nimetyn toimikunnan toimivalta.

Seurakunnanvaltuuston päätöksen valituskelpoisuuden edellytyksenä ei ole se, että seurakunnanneuvosto olisi ensin arvioinut valtuuston päätöksen lainmukaisuuden. Ortodoksisesta kirkosta annetun lain 99 §:n mukaan seurakunnanvaltuuston päätöksestä saa tehdä oikaisuvaatimuksen.

Ortodoksisesta kirkosta annetussa laissa on säädetty toimivallanjaosta kirkkoherran, seurakunnanneuvoston ja seurakunnanvaltuuston välillä. Lain esitöissä on korostettu, ettei valtuustolla ole oikeutta poiketa laissa säädetystä toimivallan jaosta perustamalla toimikuntia hoitamaan seurakunnanneuvostolle kuuluvia tehtäviä. Vastaava periaate koskee myös luottamuselinten ja kirkkoherran välistä toimivallanjakoa. Seurakunnanvaltuustolla ei ole oikeutta puuttua kirkkoherran toimivaltaan kuuluvaan henkilöstöhallintoon asettamalla toimikunta ohjaamaan tai arvioimaan kirkkoherralle työntekijöiden esimiehenä kuuluvia tehtäviä.

Seurakunnan työnantajavaltaa suhteessa kirkkoherraan käyttää seurakunnanneuvosto, jonka tehtävänä on kirkkoherran työn arviointi työnantajana. Seurakunnanvaltuusto ei ole kirkkoherran työoikeudellinen esimies.

Seurakunnanvaltuusto saa muun muassa toiminta- ja taloussuunnitelman etenemisestä informaation seurakunnan tilinpäätöskokouksessa. Valtuustolla on lisäksi milloin tahansa oikeus pyytää seurakunnanneuvostolta selvitystä valmistelun etenemisestä. Rinnakkaisten varjoelinten perustaminen ei ole oikea ja lainmukainen tapa käyttää seurakunnanvaltuustolle ortodoksisesta kirkosta annetun lain 56 §:n mukaan kuuluvaa päätösvaltaa. Kysymys on tosiasiallisesti yrityksestä kiertää toimielinten tehtäväjakoa koskevia lain pakottavia säännöksiä.

Toimikuntien toimiala jäisi hyvin epämääräiseksi ja olisi myös sen vuoksi omiaan sekoittamaan laissa omaksuttua toimivallanjakoa. Henkilöstölle suunnattu kysely voisi olla ongelmallinen myös tietosuojajäistä.

Valittajat ovat antaneet asioissa yhteisen vastaselityksen, jossa on esitetty muun ohella seuraavaa:

Nyt käsiteltävät asiat ovat merkityksellisiä erityisesti seurakunnan päätöksenteon ja demokratian toteutumisen kannalta. Ortodoksisesta kirkosta annetussa laissa ei ole säädetty valtuustotyöskentelyä varten perustettavista

valtuustoryhmistä, valtuutetuista koostuvista valiokunnista, seurakuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista eikä tarkastuslautakunnasta vastaavasti kuin kuntalaissa. Lain esitöiden mukaan kirkon ja seurakuntien hallintorakenne kuitenkin seuraisi monilta osin evankelis-luterilaisen kirkon ja kunnallishallinnon esimerkkiä, ja hallintomalliin vaikuttivat kanonisen perinteen ohella vahvasti myös pohjoismaisen demokratian ihanteet, mikä näkyy esimerkiksi maallikkojen vahvana osuutena kirkon ja seurakuntien hallinnossa.

Kummankaan toimikunnan tehtävä ei ole puuttua kirkkoherran tai muidenkaan toimijoiden operatiivisiin tehtäviin. Toimikuntien tehtävänä on ainoastaan tukea ja auttaa valtuustoa suoriutumaan vastuullisesti omasta tehtävästään.

Valtuustolla on vuosittain vain kaksi lakisääteistä kokousta, joissa se joutuu päättämään merkittävistä asioista. Siksi valtuustolla on oltava mahdollisuus selvittää asioita ja valmistella työkaluja omaan käyttöönsä. Jo useana vuonna on oltu tilanteessa, ettei valtuustolla ole ollut riittävästi mahdollisuuksia valmistautua päätöksentekoon eikä riittävästi tietoa käyttääkseen vastuullisesti seurakunnan päätösvaltaa ja edistääkseen seurakunnan hengellistä elämää sekä ohjata ja valvoa kasvatus-, nuoriso- ja diakoniatointia.

Ajatus siitä, että jompikumpi perustetuista toimikunnista voisi jollakin tavoin korvata tai syrjäyttää neuvoston, on perusteeton. Myös neuvosto itse on oikaisuvaatimusten johdosta antamassaan lausunnossa todennut, että valtuustolla on oikeus perustaa nämä toimikunnat, ja että ne eivät puutu asioiden täytäntöönpanoon. Valtuuston perustamalla toimikunnilla ei tosiasiallisesti ole mitään itsenäistä toimivaltaa seurakunnan hallinnossa. Niiden tehtävänä on ainoastaan vahvistaa valtuuston omaa toimintakykyä ja sen päätöksenteon laatua ja päätösten toimeenpanon seuranta.

Kirkkoherran johtama seurakunnan henkilöstö ei ole kyennyt tuottamaan valtuuston työnsä tueksi välttämättä tarvitsemaa tietoa eikä riittävää seurantamallia. Valtuusto on tässä tilanteessa joutunut perustamaan välttämättömät toimikunnat.

Kirkon tavoite- ja toimintasuunnitelman täytäntöönpanon varmistaminen ja seuranta seurakunnassa on valtuuston keskeisimpiä tehtäviä. Tätä työtä varten perustettu toimikunta, jonka jäsenet ovat valtuuston jäseniä, aloitti työnsä suunnittelemalla valtuustolle seurantatyökalua. Tällainen valtuuston oman työn valmistelu ei voi olla lainvastaista.

Toimikunta seurakunnan luottamushenkilöiden, johtoryhmän ja työntekijöiden yhteistyön toimivuuden selvittämiseksi ja parantamiseksi ei loukkaa hiippakunnan piispan, kirkkoherran tai seurakunnan neuvoston toimivaltaa. Arkkipiispa on julkisesti esittänyt huolensa luottamuselinten ja seurakunnan johdon välisestä epäluottamuksesta. Vastatakseen tähän huoleen omassa toiminnassaan ja ollakseen seurakuntalaisilta saamansa mandaatin arvoinen, valtuusto on päättänyt perustaa kyseisen toimikunnan. Vastuu luottamushenkilöiden ja työntekijöiden välisestä yhteistyöstä on yhtä lailla luottamushenkilöillä kuin työntekijöilläkin. Valtuustolla on oltava oikeus pyrkiä päätöksensä mukaisesti rakentamaan luottamusta, selvittämään mahdollisia epäkohtia ja pyrkiä siten korjaamaan omaa toimintaansa.

Toimikunta ei ole suorassa yhteydessä työntekijöihin, eikä kehenkään muuhunkaan, vaan sen tehtävänä on täysin itsenäisesti ja puolueettomasti laatia kaikille avoin nettikysely. Siksi valtuusto pyysi toimikunnan jäseniksi kyselyä laatimaan ja siitä raportoimaan kolme täysin seurakunnan päätöksenteosta ja hallinnosta erillään olevaa, toisilleen ennestään tuntematonta ja toimikunnan tehtävän näkökulmasta osaavaa seurakuntalaista. Asiassa ei ole intressiristiriitaa tai toimivaltaongelmaa, vaan toimikunnan työn tuloksista hyötyy koko seurakunta.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus hylkää valitukset.

Perustelut

Seurakunnanvaltuuston päätösten muutoksenhakukelpoisuus ja kirkollishallituksen päätöksiin kohdistuvien valitusten tutkiminen

Ortodoksisesta kirkosta annetun lain 101 §:n mukaan päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä siihen saa hakea muutosta valittamalla.

Hallinto-oikeus katsoo, että seurakunnanvaltuuston päätökset 10.2.2022 sisältävät sellaisinaan noudatettaviksi tarkoitetut asiaratkaisut toimikuntien perustamisesta ja niiden tehtävistä sekä seurakunnan luottamustoimia koskevista henkilövalinnoista. Kysymys ei siten ole vain valmistelua koskevista päätöksistä. Sillä, että toimikuntien tehtävänä on seurakunnanvaltuuston päätösten mukaan asioiden valmistelu, ei ole oikeudellista merkitystä. Seurakunnanvaltuuston päätöksiä on siten pidettävä ortodoksisesta kirkosta annetun lain mukaan muutoksenhakukelpoisina, ja niistä on saanut tehdä oikaisuvaatimukset, ja seurakunnanvaltuuston päätösten tultua niiden johdosta kumotuiksi edelleen kirkollisvalitukset siten kuin ortodoksisesta kirkosta annetussa laissa on tarkemmin säädetty.

Pääasia

Sovellettavat oikeusohjeet esitöineen

Ortodoksisesta kirkosta annetun lain ja ortodoksisen kirkon kirkkojärjestyksen säännökset

Ortodoksisesta kirkosta annetun lain 33 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaan kirkolliskokouksen päätösten täytäntöönpanosta huolehtii kirkollishallitus.

Ortodoksisesta kirkosta annetun lain 56 §:n mukaan seurakunnanvaltuusto käyttää seurakunnan päätösvaltaa.

Ortodoksisesta kirkosta annetun lain 57 §:n 1 momentin mukaan seurakunnanvaltuustolle tulevat asiat valmistelee seurakunnanneuvosto tai yksittäistapauksessa toimikunta, jonka valtuusto on tehtävään määrännyt.

Ortodoksisesta kirkosta annetun lain 59 §:n mukaan seurakunnanneuvoston tehtävänä on edistää seurakunnan hengellistä elämää, vastata seurakunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä seurakunnanvaltuuston päätösten valmistelusta, laillisuuden valvonnasta ja täytäntöönpanosta. Seurakunnanneuvosto valvoo seurakunnan etua, edustaa seurakuntaa ja käyttää sen puhevaltaa, jollei tässä laissa tai kirkkojärjestyksessä toisin säädetä.

Ortodoksisesta kirkosta annetun lain 61 §:n 1 momentin mukaan jokaisen seurakunnan esimiehenä on kirkkoherra. Pykälän 3 momentin mukaan kirkkoherra johtaa seurakunnan hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa tämän lain, kirkkojärjestyksen ja seurakunnan toimielinten päätösten mukaan.

Ortodoksisesta kirkosta annetun lain 76 §:n 2 kohdan mukaan kirkkojärjestyksessä säädetään tarkemmin seurakunnanvaltuuston ja seurakunnanneuvoston tehtävistä ja 3 kohdan mukaan muusta seurakunnan hallinnosta.

Ortodoksisen kirkon kirkkojärjestyksen 75 §:n 1 momentin mukaan seurakunnan hallintoa ja toimintaa hoitavat muiden ohella seurakunnanvaltuusto, seurakunnanneuvosto, toimikunnat sekä kirkkoherra ja seurakunnan muut työntekijät.

Ortodoksisen kirkon kirkkojärjestyksen 87 §:n 1 kohdan mukaan seurakunnanvaltuuston tehtävänä on edistää seurakunnan hengellistä elämää sekä ohjata ja valvoa kasvatus-, nuoriso- ja diakoniat toimintaa, sekä 16 kohdan mukaan päättää muista seurakunnan asioista, jollei niitä ole säädetty tai määrätty seurakunnanneuvoston tai vaalilautakunnan päätettäväksi.

Ortodoksisen kirkon kirkkojärjestyksen 94 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan seurakunnanneuvoston tehtävänä on yleisesti johtaa seurakunnan toimintaa ja toimia seurakunnan tehtävän toteuttamiseksi, 3 kohdan mukaan tehdä esitykset seurakunnanvaltuustolle ja 5 kohdan mukaan käyttää työnantajan puhevaltaa seurakunnan toiminnan kannalta merkittävissä asioissa.

Lain esityöt

Ortodoksisesta kirkosta annettua lakia koskevan hallituksen esityksen (HE 59/2006 vp) mainitun lain 56 §:n yksityiskohtaisten perustelujen mukaan seurakunnanvaltuusto ei voi käyttää muulle seurakunnan toimielimelle nimenomaisesti määrättyä toimivaltaa.

Saman hallituksen esityksen ortodoksisesta kirkosta annetun lain 57 §:n yksityiskohtaisten perustelujen mukaan seurakunnanvaltuustolle tulevat asiat valmistelisi 1 momentin mukaan pääsääntöisesti seurakunnanneuvosto. Valtuusto voi kuitenkin yksittäisissä tapauksissa määrätä asian valmisteluun myös erityisen toimikunnan. Valtuusto ei voi kuitenkaan määrätä toimikuntaa

valmistelemaan sellaista asiaa, joka kirkkojärjestyksen mukaan kuuluu seurakunnanneuvoston toimivaltaan.

Saman hallituksen esityksen ortodoksisesta kirkosta annetun lain 61 §:n yksityiskohtaisten perustelujen mukaan [--] kirkkoherran tehtäviin seurakunnan esimiehenä kuuluu seurakunnan toiminnan johtamisen lisäksi seurakunnan työntekijöiden johtaminen ja työyhteisöstä huolehtiminen. [--] Seurakunnan hengelliseen elämään liittyvän toiminnan lisäksi kirkkoherran on johdettava pykälän 3 momentin mukaan seurakunnan hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa tämän lain, kirkkojärjestyksen ja seurakunnan toimielinten päätösten mukaan. [--]

Asioissa saatu selvitys ja oikeudellinen arviointi

Valitus kirkollishallituksen päätöksestä 10.6.2022 § 50

Hallinto-oikeus toteaa, että ortodoksisesta kirkosta annetussa laissa tai sen nojalla annetussa ortodoksisen kirkon kirkkojärjestyksessä ei säädetä kirkon tavoite- ja toimintaohjelmasta eikä tavoite- ja toimintasuunnitelmasta. Näin ollen seurakunnanneuvoston päätöksessä 10.2.2022 § 6 ja kirkollishallituksen päätöksessä 10.6.2022 § 50 tarkoitettu kirkolliskokouksen hyväksymä asiakirja on luonteeltaan laissa ja kirkkojärjestyksessä erikseen sääntelemätön suunnitteluasiakirja. Hallinto-oikeus toteaa, että mainittu asiakirja on lyhyt ja yleispiirteinen, ja että se on laadittu koko kirkon tasolla.

Seurakunnanvaltuusto oli 10.6.2022 § 50 päättänyt asettaa toimikunnan valmistelemaan mallin kirkon tavoite- ja toimintaohjelman täytäntöönpanon valtuustoseurannalle, ja toimikunta kuului työntekijöitä, seurakuntalaisia ja järjestöjä ja raportoisi työstään valtuustolle päätöksestä tarkemmin ilmenevästi. Hallinto-oikeus toteaa, että kirkolliskokousten päätösten täytäntöönpanon seuranta yleisesti tai yksittäisen seurakunnan tasolla ei ole seurakunnanvaltuustolle säädetty tehtävä. Näin ollen kirkollishallituksen päätökseen perustuvan tavoite- ja toimintasuunnitelman valtuustoseuranta ja siihen liittyvä raportointi eivät ole kuuluneet seurakunnanvaltuustolle säädettyihin tehtäviin. Kun otetaan huomioon ortodoksisesta kirkosta annetussa laissa ja ortodoksisessa kirkkojärjestyksessä kirkon viranomaisorganisaatiosta ja toimivaltasuhteista sanottu, hallinto-oikeus katsoo, että kirkollishallitus ei ole valituksessa esitetyn perusteella käyttänyt harkintavaltaansa väärin ja siten ylittänyt toimivaltaansa kumotessaan oikaisuvaatimuksen johdosta seurakunnanvaltuuston päätöksen 10.6.2022 § 50. Päätös ei ole valittajien esittämän perusteella muutenkaan ortodoksisesta kirkosta annetun lain 100 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla lainvastainen.

Valitus kirkollishallituksen päätöksestä 10.6.2022 § 51

Seurakunnanvaltuusto oli 10.2.2022 § 7 päättänyt asettaa toimikunnan kokoamaan seurakunnan työntekijöiden ja luottamushenkilöiden kokemuksia ja näkemyksiä sekä valmistelemaan niistä koonnin ja toimenpide-ehdotuksia seurakunnanvaltuuston käsiteltäväksi. Selvityksen perusteella päätettäisiin tarvittavien jatkotoimien valmistelusta ja käynnistämisestä. Päätöksen

esitystekstin mukaan toimikunnan työ edistäisi osaltaan tavoite- ja toimintasuunnitelman toimeenpanoa.

Hallinto-oikeus viittaa tavoite- ja toimintasuunnitelman osalta edellä perusteluissa sanottuun. Hallinto-oikeus katsoo, ettei kirkollishallitus ole valituksessa esitetyn perusteella käyttänyt harkintavaltaansa väärin ja siten ylittänyt toimivaltaansa katsoessaan seurakunnanvaltuuston päätöksessä 10.2.2022 § 7 tarkoitetun toimikunnan tehtävien koskevan seurakunnanvaltuuston tehtäviin kuulumatonta seurakunnan operatiivista johtamista, ja kumotessaan seurakunnanvaltuuston päätöksen oikaisuvaatimuksen johdosta päätöksestään 10.6.2022 § 51 muutoin tarkemmin ilmenevin perustein. Kirkollishallituksen päätös ei ole valittajien esittämän perusteella muutenkaan ortodoksisesta kirkosta annetun lain 100 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla lainvastainen.

Hallinto-oikeuden johtopäätökset

Kirkollishallitus on voinut oikaisuvaatimusten johdosta päättää kumota seurakunnanvaltuuston päätökset. Kirkollisvalitusta hallinto-oikeudelle ei voida tehdä tarkoituksenmukaisuusperusteella. Edellä sanottuun nähden valitukset on hylättävä.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut
Laki ortodoksisesta kirkosta 5 § 1 mom, 93 §, 100 § ja 107 §
Hallintolaki 6 § ja 49 g § 1 mom
Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 127 §

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusosoitus on liitteenä (HOL kirkollisvalitus ort kirkko).

Tiedoksiantovelvoite

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 94 §:n sekä hallintolain 56 §:n 2 momentin ja 68 §:n 1 momentin mukaan on valituskirjelmän ensimmäisen allekirjoittajan Jefim Brodkinin tämän päätöksen tiedoksi saatuaan ilmoitettava siitä valituskirjelmän muille allekirjoittajille. Jos hän tämän laiminlyö, hän on velvollinen korvaamaan ilmoittamatta jättämisestä tai sen viivästyttämisestä aiheutuneen vahingon, sikäli kuin se laiminlyönnin laatuun ja muihin olosuhteisiin nähden harkitaan kohtuulliseksi.

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet
Virpi Ikkela, Tuula Pääkkönen (t) ja Mika Paavilainen.

Esittelijäjäsen

Mika Paavilainen

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu ja tulostettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmästä.

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu

Päätös	Valituskirjelmän ensimmäiselle allekirjoittajalle sähköpostitse tavallisena tiedoksiantona Oikeudenkäyntimaksu 270 euroa, valittajat yhteisvastuullisesti Tiedote oikeudenkäyntimaksusta korkeimmassa hallinto-oikeudessa
Jäljennös	Suomen ortodoksinen kirkollishallitus Helsingin ortodoksisen seurakunnan seurakunnanvaltuusto Tiedoksiannosta seurakunnan jäsenille säädetään ortodoksisesta kirkosta annetun lain 91 §:ssä